

ИНФОРМИРАНост НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Доц. Д-р Румяна Стоилова

Забележка: Номерацията на отделните точки в доклада е в съответствие със структурата, определена в **Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии**, от 8 февруари 2000 г., обн., ДВ, бр. 13/15.02.2000 г.

1.16.1 Население и демографска характеристика и 1.17.1. Настоящо ползване на прилежащите територии. Основни показатели (2001)¹

Община Свищов (Област Велико Търново)

Населени места	16
Кметства-брой	11
Дял обработваема земя -%	72.4
Население - брой	47415
Очаквана продължителност на живота	72.2
Население с образование над средното -%	11.7
Икономически активно население -брой	20253
Коефициент на заетост - %	27.9
Дял на заетите в селското стопанство -%	13.0
Дял на заетите в индустрията -%	46.8
Дял на заетите в услугите - %	40.3
Коефициент на безработица -%	14.0
Учащи - брой	5214
Общински бюджет - хил.лв.	7619
Дял на собствените приходи -%	26.1

По брой на заетите, водещи за общината са: АД "Свилоза (Преработвателна промишленост), Стопанска академия "Димитър А.Ценов" (Образование) и ЕООД "Завод за стоманобетонени конструкции и изделия" (Преработвателна промишленост).

Община Белене (Област Плевен)

Населени места	6
Кметства-брой	3
Дял обработваема земя -%	60.3
Население - брой	12434
Очаквана продължителност на живота	71.2
Население с образование над средното -%	7.5
Икономически активно население -брой	6054
Коефициент на заетост - %	26.2
Дял на заетите в селското стопанство -%	16.4
Дял на заетите в индустрията -%	57.4
Дял на заетите в услугите - %	26.2
Коефициент на безработица -%	13.1

¹ Годишник на общините в България 2002

Учащи - брой	1406
Общински бюджет - хил.лв.	2586
Дял на собствените приходи -%	17.4

На фона на останалите общини в областта (Плевен) общината е с най-благоприятната възрастова структура. По брой на заетите, водещи за общината са: АД "Белко" (*Преработвателна промишленост*), ООД "Бел Мод" (*Преработвателна промишленост*) и ЕАД "НЕК, клон АЕЦ-Белене" (*Строителство*).

Община Гулянци (област Плевен)

Населени места	12
Кметства-брой	9
Дял обработваема земя -%	72.7
Население - брой	16482
Очаквана продължителност на живота	71.4
Население с образование над средното -%	4.4
Икономически активно население -брой	6446
Коефициент на заетост - %	6.7
Дял на заетите в селското стопанство -%	25.6
Дял на заетите в индустрията -%	11.7
Дял на заетите в услугите - %	62.8
Коефициент на безработица -%	33.9
Учащи - брой	1243
Общински бюджет - хил.лв.	3307
Дял на собствените приходи -%	7.2

Общината е с влошена възрастова структура (80.8% коефициент на възрастова зависимост). Общината е с много малък дял на градското население (23.2%) спрямо останалите общини в областта (Плевен). Гулянци е с много малък дял на населението с образование над средното - 4.4%. Най-големите фирми в общината са: Частна производствено трудово кредитна кооперация "Единство-КООП" (*Селско, ловно и горско стопанство*) и Потребителна кооперация "Обединение" (*Търговия и ремонт*).

Община Левски (област Плевен)

Населени места	13
Кметства-брой	12
Дял обработваема земя -%	76.3
Население - брой	25733
Очаквана продължителност на живота	71.3

Население с образование над средното -%	8.0
Икономически активно население -брой	11336
Коефициент на заетост - %	19.1
Дял на заетите в селското стопанство -%	22.5
Дял на заетите в индустрията -%	36.6
Дял на заетите в услугите - %	40.9
Коефициент на безработица -%	24.1
Учащи - брой	2766
Общински бюджет - хил.лв.	4414
Дял на собствените приходи -%	15.7

Най-голямата река, която протича през общината е Осъм. Територията на общината е относително гъсто заселена - 62,1 души/кв.км. В сравнение с останалите общини в областта, Левски е с голям дял на населението с образование над средното - 8%.

Община Никопол (област Плевен)

Населени места	14
Кметства-брой	8
Дял обработваема земя -%	62.4
Население - брой	13400
Очаквана продължителност на живота	69.5
Население с образование над средното -%	5.1
Икономически активно население -брой	5561
Коефициент на заетост - %	21.9
Дял на заетите в селското стопанство -%	26.7
Дял на заетите в индустрията -%	46.8
Дял на заетите в услугите - %	26.4
Коефициент на безработица -%	33.3
Учащи - брой	1218
Общински бюджет - хил.лв.	3128
Дял на собствените приходи -%	8.7

Плодородните почви в общината благоприятстват развитието на земеделието. Общината е с малък дял на градското население (33.3%) спрямо останалите общини в областта. Територията е най-слабо заселена спрямо другите общини в област Плевен. Гъстотата е 32,2 души кв./км. Очакваната продължителност на живота е ниска -69,5 години. Сравнена с останалите общини в областта Никопол е с относително малък дял на населението с образование над средното -5,1%. По брой на заетите, трите най-големи фирми в общината са: АД "ЕЛИА"

(Преработвателна промишленост), АД "Майр-Мелнхоф-Никопол" (Преработвателна промишленост), и АД"Батерия" (Преработвателна промишленост).

Община Плевен

Населени места	25
Кметства-брой	24
Дял обработваема земя -%	65.9
Население - брой	148325
Очаквана продължителност на живота	71.7
Население с образование над средното -%	19.0
Икономически активно население -брой	74252
Коефициент на заетост - %	37.8
Дял на заетите в селското стопанство -%	3.4
Дял на заетите в индустрията -%	42.2
Дял на заетите в услугите - %	54.3
Коефициент на безработица -%	12.7
Учащи - брой	22774
Общински бюджет - хил.лв.	27687
Дял на собствените приходи -%	25.6

Общината е с много голям дял на градското население -85,1%. Гъстотата на населението е 183,2 души на кв.км. По този показател е на едно от първите в страната. По брой на заетите, най-голямата фирма в общината е АД"Мизия-96" (Преработвателна промишленост).

Подреждането на общините според Общинския индекс, изчисляван от Програмата за развитие на ООН за 2003г.:

Община	Пореден номер
Плевен	13
Белене	50
Свищов	56
Ценово	164
Левски	166
Гулянци	171
Сливо поле	174
Тутракан	202
Никопол	210

Етническият състав допринася за подредбата. Първото разграничение е между типично български и преобладаващо турски общини (с.Цар Самуил в община Тутракан е село с преобладаващо турско население). Разграничението не се отнася до социално икономически различия между общините, а по-скоро до демографски и образователни характеристики -

висока раждаемост, висока брачност, висок естествен прираст и ниско ниво на образованост са характеристики на типичните "турски" общини. Друго съществено разграничение по етнос се отнася до ромските общности. Ромският фактор не води до стриктна етническа типология на общините - защото ромското население е по-неравномерно разпределено в сравнение с етническите турци. Ромският етнос се свързва с по-високи нива на безработица. Общините с висок дял на ромско население имат по-висок дял на обща, продължителна и младежка безработица. Тези общини имат и по-голям дял на младо население. Съществува ромски тип на безработица и типичен характер на турски общини със специфичен образователен и демографски профил².

1.16.9. Информираност на обществеността за обекта и отношение към него

1.16.9.1. Отношение на местното население към "Проект за възстановяване на влажни зони и намаляване на замърсяването GEF TF 024837"

В съответствие с доклада на Звеното за координация на проекта на ГЕФ/Световната банка през последните две години са проведени серия от срещи с всички общини в двете области. Изчерпателен лист на това какво, къде и кога е проведено не е представен с изключение на протоколи от обществените обсъждания през януари 2002г.³ В доклада се казва, че в началото проектът се сблъсква със сериозни резерви, но тези нагласи са се променили след проучвателните пътувания, експедициите до делтата на Дунав и Кощещи, област с органично земеделие в Румъния и по този начин целевата група е станала по-подкрепяща и приятелски настроена към проекта.⁴

Според фокус групите, проведени през 2004г. от Клуб "Икономика" нивото на включване на заинтересованите страни, с изключение на общинската администрацията е недостатъчно.

Независимо от двете обществени обсъждания, проведени в областта през януари 2002г. /болшинството от участниците са от администрацията/ няма изводи за това как на практика се осъществява включването на заинтересованите страни. Поради това не е възможна оценка на качеството и резултатите от тези срещи.

Съгласно чл. 7, ал 1 от Министерското постановление за структурата, функциите и дейността на парковата дирекция в Персина е номиниран

² National Human Development Report 2003, Rural regions Overcoming Development Disparities, p.86.

³ Доклад от 2002, споменат в 2.1 от този доклад

⁴ Мариета Стоименова, Брифинг от 27.01.2004

Консултативен съвет. Теренното проучване на консултантите на ФАР през месец януари показва, че почти никой в региона не знае за ролята на този законово регламентиран орган.

Проектът на ГЕФ/ Световната банка формулира ясна концепция за институционалното развитие на включване на заинтересованите страни⁵: В него се казва: "Най-важното е участието на консултативните съвети." Този подход поставя условието в концепцията за управление изграждането на местни консултативни съвети /КС/ в двете защитени територии, които да:

- Дискутират спорни въпроси и формулират предложения за бъдещето на парка и неговото развитие;
- Да координира и гарантира съответствието на плановете за управление с плановете за регионално икономическо развитие;
- Да гарантира представителство на интересите на местните общности в процеса, както на планирането, така и на прилагането на режимите за управление на защитените територии;
- Да обсъжда годишните планове и отчети за дейността на парковите администрации при прилагането на режимите за защитените територии; и
- Да подпомага търсенето на източници на финансиране на природозащитни дейности, съвместими с режима на управление.

Осведоменост на обществеността

Редица дейности за повишаване на осведомеността⁶ са проведени от Проекта за възстановяване на влажните зони и Парковата администрация, съвместно с местни заинтересовани страни. В съответствие с наличните доклади дейностите по включването са насочени към три предметни области:

Първо, повишаване на осъзнатостта за цялостните черти на биоразнообразието в двете защитени територии.

Второ, повишаване на осъзнатостта за икономически дейности, свързани с природата като екотуризъм, устойчиво земеделие и риболов.

Трето, информирание за технически аспекти при възстановяване на влажните зони в две отдалечени една от друга територии; акцент върху представяне на предлаганите водно-инженерни решения.

Последното направление има ясно изразен дългосрочен ефект върху всички усилия, насочени към повишаване на обществената осъзнатост до

⁵ГЕФ/ Световна банка, Документ за оценка на проекта

⁶Прецизен преглед на извършеното не е на разположение. Обобщенията са базирани на доклад на Клуб "Икономика 2000" и собствено изследване по време на предварителната фаза.

този момент. Трябва да отбележим превесът в проекта ГЕФ на информирането пред повишаването на осъзнатостта като цяло. Осъзнатостта на местното население предполага освен повишаване на информираността и обучение за формиране на проактивни нагласи сред местните хора. Тези нагласи следва да се насочат както към опазване на биоразнообразието, така и към търсене на постоянна комуникация с местната администрация и с Парковата дирекция.

Повечето информационни дейности са концентрирани върху «администрация и общини». Но другите целеви групи не са запознати с проекта за възстановяване, въпреки че като цяло има добра репутация. Изглежда, че неразбиране в процеса на комуникация е довело до по-скоро тясна концепция за модерното възстановяване на влажни зони. Това е излъчило послание, което може да се резюмира като: възстановяването на влажните зони и тяхното управление е продължение на конвенционалното технологично насочено управление на влажните зони с нови средства и пари.

Това "послание" след това формира голяма част от доклада за мониторинг и оценка, изготвен от клуб "Икономика 2000", според който почти една трета от хората от защитените територии, включени в изследването /30.8%/ очакват *увеличение* на селищата и други /32.5%/ очакват създаване на работни места при прилагането на проекта, както и за *поддържането и охраняването* на влажните зони след това. Хората си представят, че проектът за възстановяване на влажните зони ще върне буквално ситуацията от преди 30 години с добре поддържани диги, работещи отводнителни канали и дренажни системи и прилежащата им инфраструктура.

Друго наблюдение е, че толкова далече насочено възстановяване може да бъде комуникирано без да предизвика големи конфликти. Само 2.8% от населението очаква негативни резултати според изследването за осведомеността /Клуб "Икономика 2000", 2004/.

В доклада за мониторинг и оценка, изготвен от Клуб "Икономика 2000" по поръчка на ГЕФ/Световната банка се съдържа твърдението, че успехът на общественото участие се гарантира от избягването на конфликти. Това може да е успех, но може да е индикатор за това, че са били спестени "болезнени" послания. В действителност международният опит показва, че всяка голяма промяна, която се прилага в конкретна територия обикновено води до конфликти. Подобни конфликти като правило не могат да бъдат избегнати, но те могат да бъдат управлявани и моделирани.

Докладът за мониторинг и оценка освен това указва как да се оценява успешното информиране и участие. Параметрите в това отношение, съдържащи се в доклада са добра основа за начало. Но те трябва да бъдат

преразгледани и разширени в съответствие с изискванията на новата концепция за информиране на обществеността /Комуникационна стратегия/ и поставените цели, целеви групи и прилагането на цялостна визия за защитените територии, както и за тяхното взаимодействие с Програмата за Зелен коридор по долен Дунав.

Изводи:

- Като цяло отношението на хората е положително към биоразнообразието и проекта.
- Хората очакват и приветстват развитието на екотуризма и това отношение се е променило от 2001 насам, когато не е имало никакъв интерес към този сектор.
- Представителите на местната, регионална и национална администрации са сравнително добре запознати с проекта на ГЕФ/Световна банка.
- Широко споделено опасение на хората е: Страхуваме се, че възстановяването на влажните зони може да увеличи популацията на комари.
- Широко разпространена представа е, че влажните зони ще изглеждат като тези, които те познават отпреди 30г.
- Не съществува информация за процеса на създаване на Национална екологична мрежа като част от Мрежата Натура 2000.

Посланието на модерната екологична визия за възстановяването на влажните зони /каквато е да се върнат значими части от териториите на р. Дунав/ не е била разпространена в достатъчна степен. На това обстоятелство трябва да бъде обърнато внимание на възможно най-ранният етап от дейностите по осведомяване.

1.16.9.2. Отношение на местното население към новосъздадения Природен парк и неговата дирекция

Отношението към природен парк Персина следва да се проследява диференцирано по целеви групи и заинтересовани страни. Паркът и защитената територия (Персина и Калимок/Бръшлен) се приемат като уникална възможност за развитие на региона, както и поради възможностите за развитие на еко-туризъм и био-земеделие.

Най-големият рисков фактор за развитието на проекта за влажните зони е изграждането на АЕЦ. Строежът на атомната електроцентрала би допринесла за създаването на работни места в региона, но същевременно има опасения, че местните хора няма да могат да продават селскостопанската си продукция, а еко-земеделието и еко-туризмът ще са невъзможни. Заинтересовани групи от строежа на Централата са общинската администрация и фирмите от строителния бранш. Потенциални

партньори на Плана за управление на Парк Персина /Защитената територия Калимок-Бръшлен са арендаторите и собствениците на земя.

Местните хора очакват алтернативи на АЕЦ и на заетостта, предоставяна за обслужване на затвора на о. Персина, които са насочени към еко-земеделие, еко-туризъм и запазване на биоразнообразието. Такава алтернатива предлага проект на Каритас/ Швейцария в Белене, насочен към екологично земеделие. Проект на Каритас/Германия работи с медицински сестри, които осъществяват социален патронаж. Включването в проекта на представители на *медицинските професии* представлява възможност за разширяване на целевите групи, с които екипът, разработващ Плана за управление си сътрудничи.

Собствениците на земите, които са частни и са в близост до Парка са значима за проекта целева група. Те следва да бъдат убедени, че възстановяването на влажните зони е нещо положително за тях. Собствениците на земи на територията на двата парка биха приели компенсации или експериментирание с алтернативни култури.

Общи изводи:

Съществува подкрепа сред всички целеви групи и заинтересовани страни.

- Консултативните съвети в двете природни територии са обсъдили и приели визия за развитие на териториите. Това допринася към процеса на самоуправление.
- Въпреки преобладаващата подкрепа за визията за възстановяване на влажните зони е възможно възникването на конфликти при зонирването. Никой от местните хора не желае възстановяването да е във вида, съществувал преди 100 години. Но сред различните целеви групи съществува съгласие за обособяването на зони, където природата да бъде възстановена във вид, незасегнат от човешка дейност.
- Собствениците на земи са готови да променят съществуващите култури и практики на стопанисване на земята, ако получат компенсации. Очакват прозрачност и участие в процеса на планиране.
- Съществува интерес към развитие на туризма. Поради недоразвитата инфраструктура местните хора се нуждаят от контакти с тур оператори в големите туристически центрове на страната.

Изводи по групи заинтересовани страни:

Администрация

- Общинската администрация и в двете територии има съществена роля като собственик на земята и като осъществяваща регионалните планове за развитие. Общинските администрации имат изразено положително отношение към развитието на Парка и Защитената територия.

- Регионална администрация /областно равнище/ е до голяма степен даваща указания отгоре надолу. Практиките за обществено участие са до голяма степен нови за нея и това обстоятелство има пряко отношение към прилагането на Планове за управление.
- Техническите експерти в регионалните администрации се характеризират с амбивалетна позиция. Специалистите лесовъди и рибовъди по-скоро се стремят към възстановяване на статуквото с дренажни системи. Изложената им визия за възстановяване на влажните зони не се разбира и подкрепя от тях напълно.
- Местната общинска администрация разглежда развитието на защитените територии като предпоставка за регионалното развитие и като възможност за екотуризъм. Свързват ги с очаквания за бъдещи инвестиции и възможности за заетост, за развитие на Парковата дирекция. Очакванията са, че Планът за управление ще допринесе за дългосрочното развитие на региона.
- Местните държавни лесничейства стопанисват горите на територията на Парка и близо до него. Участват в Консултативните съвети и Обществените съвети. Имат резерви при намаляване на горския държавен фонд – по-специално, писмено - депозираното становище от лесничейството в Никопол.
- Представителите на Дирекциите по рибовъдство очакват възстановяване на предходното статукво - поддръжка на шлюзове и дренажните канали.
- Общината в Свищов е разработила свой план за развитие на региона, с който трябва да се съобрази и Планът за управление на парк "Персина".
- Община Никопол се стреми към разширяване границите на Парка и включване на с. Драгаш. Община Свищов също търси разширяване и включване на с. Вардим.

Широко одобрение от групата получава частичното, а не пълното възстановяване на влажните зони при следните условия:

- А/ Да се обезпечи финансово администрирането и поддържането след възстановяването;
- Б/ Да се гарантира използването на земите в близост до Парка/Защитената територия;
- В/ Да не се възстановява мочурището до Свищов.

Забележка: Директорът за Затвора на о.Персина отказва интервю. Но това е важна за Белене фигура и институция. Предишният директор на затвора (Петър Винаров) по настоящем ръководи една от местните земеделски кооперации.

Бизнес

- Управата на Атомната централа не търси контакти с Дирекцията на парка, управляваща териториите в съседство. Според тях местните хора подкрепят проекта за развитие на атомната централа. За тях не са реалност страховете на местни хора, че атомната централа ще застраши развитието на природен парк Персина, ще направи невъзможно органичното земеделие и еко-туризма, на които те разчитат за своето препитание. В Свищов се споделя мнението, че Атомната централа ще попречи за развитието на какъвто и да е бизнес, свързан с природата.
- В района на Белене се произвеждат годишно 60 тона мед от местните хора. Доходите от мед са съществени за голяма част от хората, включително за тези на държавна служба в поделенията на националните институции – полицията и затвора. Поради тази причина производителите на мед ценят развитието на парк Персина, защото поддържането на биоразнообразието и еко-равновесието допринася за качеството на продукцията им. Проблем за тях е сертификацията и изкупуването, доколкото достигането на Европейските квоти изисква освен качество и доставката на големи количества, непостижими за многобройните занимаващи се с тази дейност предимно дребни производители. Очакванията на медопроизводителите са за подвижни кошери, които да могат да се разполагат на остров Персина.
- Риболовът е съществен източник на допълващ доход за местните хора и в двете територии. Ограниченията за риболов трябва да се направят прецизно и в диалог с местните рибари, за да се получи тяхната подкрепа за Плана за управление.
- Собствениците на гори са готови да ги заменят с общината срещу земи на други места. Някои собственици на гори са готови да засаждат дървета, издържащи до 30 дни във вода. Не е ясно до каква степен подобни нагласи са разпространени сред местните хора, но си заслужава да бъдат изброени сред алтернативите предложени от местните хора в крайния вариант на ПУ.
- Развитието на еко туризъм от местните хора е възможно като предоставят специфични дестинации по Дунав. Нуждаят се от включването в мрежи в туристическия бранш, които да компенсират част от слабите страни на местните предприемчиви хора – недостатъчна езикова подготовка и на инфраструктурата – недостиг на хотели.

Социални партньори

Групата на социалните партньори включва местни структури на гражданското общество, граждански сдружения вкл. туристически

дружества и местни елити Тяхното отношение към възстановяването на влажните зони и за поддържане на екологичен баланс е положително.

- Учителите участват активно в програмата за финансиране на малки проекти и допринасят за повишаване осведомеността на местните хора по проблемите на биоразнообразието. Осъществяват проектите главно в детски градини и училища в региона.
- Сдружение, в което членуват 230 предимно млади хора, се насочва към развитието на спортния риболов. Те се стремят към ограничаване на браконьерството. Засега е публична тайна, че в браконьерство биха могли да бъдат уличени хора с власт и пари.
- Ловците са важна целева група. Във всички общини има по няколко ловни дружинки, но няма развит ловен туризъм. Ловците биха приели с неохота ограничения за ловуването.

Частни собственици на земи

- Общо очакване сред собствениците на земя е, че управлението на влажните зони ще допринесе за подобряване качеството на земите в региона като се възстановят съществуващите дренажни системи. Затова те специално се интересуват от възможните компенсации.
- Съществуват редица неясноти относно това как ще бъдат обезщетявани собственици на земи на територията на Парка и Защитената територия. Това следва да се отчита при зонирането.
- Има нужда от допълнително обучение и подкрепа за практикуващите органично земеделие.
- Ако може да бъде организирано компенсиране отделни стопани биха променили своите обичайни практики за земеделие. Но за да направят това те се нуждаят от допълнителна информация за сроковете и условията и от сключване на съответни договори.
- Голяма част от стопаните са информирани за проекта за възстановяване на влажните зони и са участвали в обсъждане на визията за развитие.
- Селските стопани не са запознати с Европейските програми за регионално развитие. Най-голяма осведоменост има в Свищов по програма САПАРД, по която са засадени 100 дка млади лозя.
- Селските стопани имат редки контакти с местни структури и организации, имащи отношение към Парка /Защитената територия. Отношението им към изготвянето на Планове за управление обаче е положително, защото се свързва с очаквания за дългосрочно устойчиво развитие на региона.

1.22.5 Формиране на основните и специфични проблеми на територията:

- Отсъства координация между населените места, прилежащи на Природния парк;
- Страх сред местните хора, че ще се намали обработваемата земя и ще се намали горският фонд;
- Неяснота относно предвижданите компенсации за негативните последици върху населението и собствениците на земя;
- Изграждането на Атомната централа Белене се разглежда като алтернатива на развитието на Природния парк;
- Страх от увеличаване популацията на комари.

Местните хора в Белене нямат достъп до парк "Персина" по съществуващия понтонен мост, поради наличието на *Затвора*. Те не са съгласни с това състояние, но промяната зависи от централното управление на държавата. Необходими са усилия в посока на либерализиране на разрешителния режим за достъп до острова и по-този начин за засилване интереса на хората към Плана за управление на парк "Персина". Отношението към Затвора е нееднозначно: от една страна местните хора разчитат на сигурна служба и заплата в обслужването му; от друга страна намират, че Затворът пречи на туристическия профил на Белене.

Част 2: Дългосрочни цели и ограничения

2.1. Дългосрочни цели

2.1.1.5. Постигане на социално-икономически резултати за населението

А. Риболов

- Преуспяващи рибовъди и/или предприятия за преработка на риба. Възстановяване на рибарници. Създаване на съвременна рибна борса.
- Устойчиво използване на рибните ресурси в река Дунав, блатата и изкуствените водоеми.

Б. Селско стопанство

- Въвеждане на устойчиви практики в горското и селското стопанство до 2007 г. Покриване на критериите за биологично селско стопанство на Европейския съюз.
- Намаляване (премахване) на пустеещите земи. Използване на минимум 10 % от площта на селскостопанските земи за алтернативно селско стопанство. Създаване на ферми за биологична продукция, построени на базата на съвременната наука, въвеждане на нови култури и сортове.
- Създаване на съвременна борса за селскостопанска продукция.
- Създаване на малки предприятия за преработване на селскостопанската продукция от региона (2007 г.).

- Намиране на приложение на биопродукцията от влажните зони (тръстиката), за изработка напр. на алтернативно гориво, сувенири и др.
- Въвеждане на агролесовъдски практики. Производство на гъби (напр. кладница).
- Развитие на пчеларството. Увеличаване на пазарната цена на пчелните продукти с цел стимулиране на производството.
- Залесяване с медоносни видове.
- Залесяване, включително с високопродуктивни клонове тополи.
- Сертифициране
- Устойчиво използване на природните ресурси.

2.1.1.4. Опазване на културни традиции

- Представяне на културно-историческото наследство с цел развитие на туризма; разработване на фолклорни празници и събития от местния културен календар.
- Възстановяване на традиционни занаяти и практики.

2.1.1. Второстепенни цели

2.1.2.1 Провеждане на научни изследвания

- Провеждане на регулярни допитвания до общественото мнение по въпроси, засягащи развитието на Дунавския регион;
- Прилагане на количествени и качествени социални методи с цел постигане на диалог между актьорите на местно развитие;
- Проучване на социални групи, характеризиращи се с ниско образование и трайна изключеност от пазара на труда, с цел избягване на дискриминация, етнически напрежения и разслоение.

2.1.2.2 Повишаване на екологичната култура

- Включване на задължителни и свободно избираеми екодисциплини в средните училища (подготовка 2006, въвеждане 2007).
- Програма за постоянна работа с деца, извънкласни занимания (начало 2006).
- Програма за работа с хора над 18 години (начало сега).
- Курсове. Семинари.
- Форуми, обществени дискусии (срок постоянен).

2.1.2.3. Развитие на туризма и рекреационното ползване

- Създаване на условия за устойчиво развитие на алтернативен (еко)туризъм (наблюдение на птици, фото-сафари, воден, риболовен, ловен, културен, религиозен, селски и др.).
- Развитие на екотуристическите продукти (2007).
- Сертифициране на къщи за селски туризъм и на екохотели.

- Съдействие на общинските центрове от страна на 3 местни туроператора/агенции за достигане на добра организация и на високо ниво на посещаемост.

- Добра пътна инфраструктура и комуникации. Създаване на инфраструктура, насочена към посетителите.

2.1.2.4. Усъвършенстване управлението на ППП

- Развитие на капацитета на ППП и на партньорите.
- Информационни пунктове в населените места.
- Посетителски център в Белене (вкл. демонстрация на процесите).

2.1.2.5. Други

- Развитие на практики, привличащи инвестиции (срок постоянен).
- Създаване на толерантни, съзнателни и просветени местни общности (2015 г.).
- Участие в трансгранични проекти.
- Включване на ППП в НАТУРА 2000.
- Привличане на донори и кандидатстване по програми за финансиране.

2.2. Ограничения

2.2.2. Тенденции от антропогенен характер

а. Селско стопанство

- Бавни икономически промени в региона.
- Изоставени обработваеми земи. Раздробеност на земята.
- Липса на пазар за основните традиционни селскостопански култури.
- Липса на методи и практики за развитие на екологично земеделие. Липса на пазар за екологични селскостопански продукти.
- Проблеми, свързани с реализацията на пчелните продукти.

б. Дървесина и залесяване

- Монополизъм. Ниска пазарна цена на дървесината.
- Общо намаляване на производство.

в. Собственост

- Различен режим на собственост на земята.

г. Риболов

- Намалени рибни запаси.

д. Туризъм

- Липса на концепция и програма за развитие на индустрията в региона.
- Липса на разработени туристически продукти /атракции.
- Липса на леглови и почивни бази.
- Липса на туристическа инфраструктура.

- Липса на традиции и на подготвен персонал за обслужване на туристи.

е. Промисленост

- Безработица.
- Няма концепция за развитие на промишлеността.
- Голям дял на сивата икономика.
- Строежът на АЕЦ е алтернатива на развитието на лека промишленост в близост до защитената територия.

ж. Отпадъци и замърсяване

- Липса на пречиствателни станции за отпадъчни води.
- Наличие на нерегламентирани сметища.
- Влошено състояние на жизнената среда в населените места.

з. Екологичната култура

- Ниска екологична култура на населението.
- Недостатъчни източници на информация и липса на информационни материали по проблемите на околната среда.
- Ангажираност на медиите само на местно ниво.
- Недостатъчна ангажираност на образователната система за изграждане на екологично съзнание.
- Недостатъчно обхващане на всички възрастови групи в дейности за екологично възпитание и за опазване на природата.

и. Управление на ППП

- Непознаване на дейността на дирекцията ППП.
- Недостатъчна популярност на ППП в България и в чужбина.
- Ограничени правомощия за ДППП да кандидатства за финансиране.
- Недостатъчен капацитет за разработване и управление на проекти.

3.2.1 Други

На национално равнище

- Липса на правителствени програми и субсидии за насърчаване на екологични селскостопански производства и за стопанско управление на гори.
- Липса на облекчен банков режим на кредитиране за екологично производство.
- Липса на инициативи за стимулиране на инвестициите
- Пренебрегване интересите на Парка (вкл. по политически причини).

2.3. Ефект на ограниченията върху дългосрочните цели

2.3.1. Възможности за осъществяване в рамките на наличните ресурси (човешки и финансови), експертен опит и технологии

2.3.3. Мерки за преодоляване на ограниченията и заплахите от различен характер, като основа за определяне на срокове и бюджет

А. Селско стопанство

- Създаване на програма за екологично селско стопанство.
- Развитие на производства на органични продукти.
- Намиране на пазари за нови култури (органични зеленчуци, билки и др.)
- Създаване на зеленчукова борса.
- Създаване на малки и средни преработвателни предприятия.
- Създаване на програма за биологично пчеларство и възможности за изкупуване на продукцията от местните производители.
- Насърчителни мерки за бизнеса и програма за конкретни дейности за устойчиво използване на ресурсите на територията на парка.
- Търсене на пазари за екологична продукция.
- Кандидатстване за получаване на кредити за екологично производство.

Б. Дървесина и залесяване

- Създаване и отглеждане на горски култури. Въвеждане на нови технологии.
- Нови пазари за средна и дребна дървесина.
- Сертифициране

В. Собственост

- Компенсация на собствениците.

Г. Лов

- Организиране на ловен туризъм
- Повишаване на ловната култура.

Д. Рибовъдство

- Изкуствено отглеждане на екологично чиста риба.
- Търсене на пазар и създаване на рибна борса.
- Развитие на преработването на риба. Производство на деликатеси от риба.
- Помощ за създаване на асоциации на рибарите.

Е. Туризъм

- Възстановяване на влажните зони, което да доведе до развитие на различни видове специфичен туризъм.
- Популяризация на природната красота и реклама за привличане на инвестиции и туристи в региона.
- Разработване на туристически продукти и атракции. Издирване на стари обичаи, фолклор, производства, и др., които могат да бъдат демонстрирани

пред туристите. Разработване на събития от културния календар като атракции.

- Създаване на туристическа информационна система и инфраструктура.
- Включване на СИП по интерпретация и туризъм в средните училища.
- Разработване на подходящи туристически продукти и атракционни и осъществяване на туристическа дейност.

Ж. Повишаване на съзнанието и обучение

- Въвеждане на образователни програми. Тематични уроци и презентации във всички възрастови групи.
- Подготовка на обучители. Увеличаване капацитета на човешките ресурси.
- Работа с медиите. Информационни кампании.
- Инфоцентрове, рекламни материали, бюлетини, сайт.
- Рекламни дейности на местно, национално и международно ниво.
- Създаване на традиционен празник на ППП.

З. Сътрудничество

- На съществуващата до момента недостатъчна активност и инициативност на заинтересованите страни се противодейства посредством засилване на гражданската активност.
- Включване в по-голям брой общи дейности и проекти на широк кръг представители на обществото.
- Срещи, обмен на опит на национално и международно ниво.
- Заимстване на добри практики при решаване на обществено-икономически проблеми от други защитени зони (не само влажни зони) и прилагането им.
- Трансгранично сътрудничество.
- Лобиране.

И. Усъвършенстване на управлението на ППП

- По-голяма автономия на Дирекцията на ППП.
- Увеличаване на състава и нивото на подготовка на ДППП и на партньорите.
- Обучение на екипи за разработване на проекти и бизнес планове за кандидатстване за финансиране.
- Развитие на партньорства и трансгранично сътрудничество.
- Осигуряване на държавни субсидии.

Й. Други

- Преразпределение на местните данъци и такси в полза на екологични дейности.
- Привличане на спонсори, инвеститори и доброволци.

- Подкрепа на програми към населени места с повишена ромска безработица;
- Специални мерки към типични турски общини, характеризиращи се със специфичен образователен и демографски профил.

2.4. Потенциални възможности на защитената територия

2.4.1. Потенциални възможности за развитие на научно познавателен туризъм и други рекреационни дейности на местно, национално и международно ниво

- Свищов – традиционен стопански и културен център (100 неща, появили се за първи път в България, като първото българско читалище, първият български хор, първото килийно училище и др.).
- Наличие на богато културно-историческо наследство и на паметници на културата. Потенциал за развитие на културен туризъм.
- Стартът на Проекта за управление на Дунавските влажни зони доведе до популяризирането на Парка.
- Издаване на информационен бюлетин.
- Добър прием на идеите за запазване на защитените територии от страна на местните хора.
- Използване на потенциала на Университета в Свищов.

2.4.3. Потенциал на Природния парк за устойчиво ползване на природните ресурси и икономически ползи

- Река Дунав
- Възможности за трансгранично сътрудничество с Румъния.
- Традиционно развити риболов, селскостопанско производство, пчеларство.
- Наличие на видове риба с промишлено значение – толстолоб, шаран, бяла дунавска мряна.
- Квалифицирани човешки ресурси.
- Създадена местна структура на БДЗП, активна работа за опазване на биологичното разнообразие.
- Наличие на опитна станция за бързорастящи дървесни видове.